

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Sandra Reuling
s.reuling@nijmegen.nl
T 024 – 329 0631980477

Ons kenmerk

D240332208

Datum 21 mei 2024
Onderwerp Beantwoording toezeggingen n.a.v.
startnotitie Water en
Rioleringsprogramma

Geachte leden van de raad,

Op 6 september heeft er een gesprek met de raad plaatsgevonden over de startnotitie Water en Rioleringsprogramma (WRP). De startnotitie Water en Rioolprogramma geeft de richting en benodigde bouwstenen die nodig zijn om een WRP op te stellen. Het WRP geeft invulling aan de wettelijke watertaken van de gemeente.

Gedurende het gesprek met de raad zijn er een aantal vragen gesteld die schriftelijk worden beantwoord. Vanwege de hoeveelheid van vragen heeft de beantwoording wat langer geduurd dan verwacht.

1. *Inkomensafhankelijke maatregelen: 1764 (Wethouder zegt toe uit te zoeken in hoeverre er inkomensafhankelijke maatregelen kunnen worden ingevoerd.)*

De wethouder heeft toegezegd om uit te zoeken of er inkomensafhankelijke maatregelen kunnen worden ingevoerd. Met inkomensafhankelijke maatregelen wordt het verstrekken van inkomensafhankelijke subsidies bedoeld in relatie tot water en riool. Een inkomensafhankelijk water en riool subsidie is mogelijk maar vraagt een aanpassing van de organisatie in zowel capaciteit en expertise. Voor het verstrekken van inkomensafhankelijke subsidies moet er een draagkrachtmeting plaatsvinden. Deze draagkrachtmeting vergt tijd en een bepaalde expertise die niet beschikbaar is binnen de organisatie. Binnen de huidige formatie kan dit niet worden opgepakt.

2. *Kaderrichtlijn water: 1765 (Het antwoord op de vraag over de kaderrichtlijn water wordt teruggekoppeld)*

Er is een vraag gesteld over het voldoen aan eisen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027.

De Kaderrichtlijn Water stelt eisen aan wateren binnen Europa die zij aanwijzen. Deze wateren heten KRW-lichamen. Voor grote waterlichamen worden strengere eisen gesteld. Voor kleinere waterlichamen (vallen onder de noemer 'overige') worden minder strengere eisen gesteld. Er zijn drie eisen waaraan de waterlichamen aan moeten voldoen: chemische, fysieke en ecologische. De eisen voor 'overige' wateren is dat ze aan 1 van deze

3 eisen voldoen. Het waterschap is verantwoordelijk voor het voldoen aan deze eisen en is daarmee ook KRW-plichtig.

In 2027 worden de KRW eisen strenger. Alle wateren moeten voldoen aan alle kwaliteitseisen. Overstortvijvers zijn onderdeel van de riolering en vallen hier niet onder. De verwachting is dat onze stadswateren niet een KRW-status krijgen, maar dat alle wateren die afwateren op KRW-lichamen ook moeten voldoen aan de eisen van de KRW-richtlijn. Hier is nog onduidelijkheid over en zijn wij over in gesprek met het waterschap. De gemeente speelt met de komst van de Omgevingswet een rol als het gaat om het bewaken van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater. Overeenkomsten met het waterschap zijn nodig en dienen herzien en moeten aangescherpt worden, ook is het nodig om onze watersysteem zodanig in te richten dat er minder vervuiling kan optreden in oppervlaktewateren.

In het Water en Rioleringsprogramma spreken wij samen met het waterschap af hoe wij invulling gaan geven aan deze opgave.

3. Scenario's om drinkwater te besparen en het stimuleren van afkoppelen: 1766. (Er komen meer varianten in scenario's om het besparen van drinkwater en afkoppelen te stimuleren en die worden aan de raad voorgelegd. Daarin wordt ook de financiële prikkel meegenomen, met de garantie dat rioolheffing alleen voor riolering wordt gebruikt en dat deze dekkend blijft voor alle kosten)

De rioolheffing wordt voor de wettelijke watertaken gebruikt, deze blijft en is dekkend voor alle kosten met betrekking hierop.

We gaan op twee manieren met deze vraag aan de slag:

- 3.1. *Het besparen van drinkwater door dit te koppelen aan de rioolheffing. Waarbij de rioolheffing kostendekkend blijft.*

De rioolheffing wordt nu geheven op basis van de WOZ-waarde. In plaats van te heffen op basis van de WOZ-waarde is het mogelijk om te heffen op basis van drinkwaterverbruik. Een eerste verkenning (onderzoek) of het heffen op basis van drinkwaterverbruik ook daadwerkelijk zal leiden tot het verminderen van drinkwaterverbruik zal in een adviesnota opiniërend aan de raad worden voorgelegd in het derde kwartaal van 2024.

- 3.2. *Het stimuleren en/of verplichten van afkoppelen van hemelwater en de toezegging om dit in verschillende scenario's uiteen te zetten (kijkend naar de mogelijkheden)*

In de strategienota klimaatadaptatie 2023 wordt aangegeven hoe klimaatadaptatie vorm zal krijgen binnen de gemeente Nijmegen. Het implementeren van de Omgevingswet (Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma zoals het WRP en het Omgevingsplan) geeft kans om klimaatadaptatie te verankeren. In de Omgevingsvisie staan de doelen en de uitwerking hiervan in verschillende programma's, de regels komen in het Omgevingsplan. Tijdens het uitwerken van het instrumentarium van de Omgevingswet voor klimaatadaptatie en de hemelwaterzorgplicht worden de mogelijkheden bekeken van het verplichten van afkoppelen.

4. Voorlichting Waterwingebieden: 1767 (Wethouder zegt toe met de provincie te spreken over voorlichting over waterwingebieden)

Bevoegd gezag voor waterwingebieden zijn de provincies. Naast regelgeving, meten en monitoring, nauwe samenwerking met drinkwaterbedrijven zorgt de provincie ook voor de communicatie. Er is contact gezocht met Provincie over voorlichting met betrekking tot waterwingebieden. Op dit moment wordt er geen voorlichting gegeven aan inwoners van de waterwingebieden in en rondom Nijmegen door de Provincie. Wel heeft de provincie aangegeven dat zij in overleg zijn om dit op te pakken. Voor het vernieuwingsproject Kanunnikenbuurt, dat in het grondwaterbeschermingsgebied valt, wordt door de gemeente actief gecommuniceerd over waterwingebieden richting inwoners.

5. Overtollig medicijngebruik: 1761 Wethouder zegt toe navraag te doen bij de gemeente Berg en Dal over de inhoud van het convenant tegen overtollig medicijngebruik en koppelt dit terug.)

Er is navraag gedaan en de gemeente Berg en Dal heeft aangegeven niet op de hoogte te zijn van dit convenant. De gemeente Nijmegen houdt de ontwikkelingen van het waterschap over overtollig medicijngebruik in de gaten en bespreken dit met hen.

6. Lozing afvalwater: 1762 (Wethouder komt schriftelijk terug op de vraag of er voldoende capaciteit is om de lozing van afvalwater door schepen volgens de regels te laten verlopen.)

Er is een vraag gesteld over voldoende handhavingscapaciteit van de gemeente Nijmegen om lozing van afvalwater door schepen te volgen en te handhaven. Het is de taak van Rijkswaterstaat om toezicht te houden van het op een correcte manier lozen van afvalwater. Hierin speelt de gemeente Nijmegen geen rol in het handhaven.

7. Capaciteit: 1763 (Wethouder zegt toe dat capaciteit bij het nieuwe beleid opnieuw wordt berekend)

In de startnotitie Water en Rioolprogramma (WRP) is aangegeven dat er een Branchestandaard wordt uitgevoerd. De Branchestandaard onderzoekt aanwezige kennis, competenties en aantal benodigde fte voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. De uitkomsten van de Branchestandaard worden meegenomen in het nog op te stellen WRP. Inmiddels is de Branchestandaard uitgevoerd.

De branchestandaard concludeert het volgende:

- De kennisscan heeft opgeleverd dat het belangrijk is om voldoende kennis om de gemeentelijke watertaken te kunnen uitvoeren en bewustzijn van de eigen kennis. Binnen de gemeente Nijmegen is veel kennis aanwezig, toch zijn de kennisgebieden betreffende het gegevensbeheer en het watersysteem onderwerpen die beperkt zijn.
- De huidige personele bezetting voor de gemeentelijke watertaken is onvoldoende om alle taken goed te kunnen invullen. Er is een tekort berekend van ruim 5 fte. Binnen de ruim 5 fte zijn ook de werkzaamheden die onder klimaatadaptatie vallen (water gerelateerd) verwerkt. Er blijven werkzaamheden liggen en de tijd voor kennis- en competentieontwikkeling is zeer beperkt, dit trekt een wissel op de toekomst.

Een groot deel van de riolering is aangelegd vlak na de tweede wereldoorlog. Dit zal rond 2040 vervangen moeten worden. Dit zal leiden tot een intensivering van de werkzaamheden.

Voordat het zover is zullen ook de energietransitie en maatregelen om te voldoen aan wettelijke voorschriften (Kader Richtlijn Water; KRW) het takenpakket verder verzwaren. De aantallen fte's die hiervoor nodig zijn, zijn niet meegenomen in de branchestandaard en komen bovenop de 5 fte te kort waarvan nu sprake is.

Ambtelijk is gekeken naar benodigde fte op korte termijn en op lange termijn. Voor de korte termijn is een oplossing gevonden. Voor de lange termijn zal het hele beeld worden meegenomen in het WRP.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester